

Ovanliga infektioner och tillstånd

Toxic shock syndrome, TSS

Toxic shock syndrome, TSS, är en komplikation som kan uppstå vid vissa bakteriella infektioner. Bakterierna utsöndrar ett gift som gör att blodtrycket sjunker kraftigt och kroppens vävnager får inte tillräckligt med syre. TSS, är mycket ovanligt men kan vara allvarligt och du måste därför få behandling snabbt.

TSS kallas ibland för tampongsjuka eftersom personer som använder tampong kan bli sjuka. De flesta fall av TSS har beror dock inte på tamponganvändning.

Symtom på TSS

Symtom på TSS är att du snabbt får hög feber och samtidigt något eller några av följande symtom:

- kräkningar eller diarré
- hudrodnad eller röda ögon
- svullna handflator och fotsulor
- ont i musklerna
- ont i huvudet
- yrsel och kallsvettning
- illaluktande flytningar om du använder tampong.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta genast en vårdcentral eller en jouröppen mottagning om du tror att du har TSS.

Om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Om det är bråttom

Ring genast 112 om du är för sjuk för att själv ta dig till en mottagning.

Hur uppkommer TSS?

TSS orsakas av ett gift som produceras av gula stafylokockbakterier. Bakterierna kan föröka sig om de kommer i kontakt med mensblod i en tampong, menskopp eller blod i ett sår under en längre tid.

De flesta får sjukdomen i samband med en hudinfektion, till exempel en infektion i såret efter en operation.

Hur kan jag minska risken för TSS av tamponger?

Du kan förebygga TSS av tamponger:

- Byt tampong eller menskopp minst var åttonde timme.
- Tvätta händerna noga innan du byter tampong.

Risken att få TSS av att använda tamponger eller menskopp är väldigt liten om du följer de här råden.

Undersökningar och utredningar

För en säker diagnos görs bakterieodlingar från ditt blod och från eventuella sår. Din behandling måste påbörjas innan du har fått en helt säker diagnos.

Behandling

Du behandlas på sjukhus, oftast med antibiotika direkt i blodet.

Vad händer i kroppen?

Giftet som de <u>gula stafylokockerna</u> producerar gör att kroppen hamnar i ett så kallat chocktillstånd. Det innebär att blodtrycket sjunker väldigt mycket och att kroppens vävnader inte får det syre de behöver.

Ett sådant chocktillstånd måste intensivbehandlas med vätska och antibiotika så fort som möjligt för att du ska kunna bli frisk igen.

Påverka och delta i din vård

Du kan söka vård på vilken <u>vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u> du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Informationen ska gå att förstå

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver d<u>uförstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård.</u>

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

Senast uppdaterad:

2023-04-03

Redaktör:

Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Katrin Hint, läkare, specialist i allmänmedicin och kirurgi, Stockholm

Mer på 1177.se

Så fungerar mens

Mens är en blödning från livmodern. Hur mycket du blöder varierar från person till person.

Infektion med gula stafylokocker

Gula stafylokocker är en vanlig bakterie som många bär på utan att få några besvär. Bakterierna kan ge upphov till infekterade sår men även matförgiftning.

Så fungerar immunförsvaret

Kroppens immunförsvar skyddar oss från bakterier, virus och andra främmande ämnen. De vita blodkropparna är viktiga för immunförsvaret.

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I	
Om 1177 I	
Kontakt I	
Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
Inställningar för kakor	